

MEDYA TEKNOLOJİLERİ, KÜLTÜR VE SANAT EĞİTİMİ İLİŞKİSİ

Yrd. Doç. Dr. Uğur ATAN¹

ÖZET

Günümüzde kitle iletişim araçları baş döndürücü bir hızla hizmet verirken hayatın her alanına girerek kolaylıklar sağlamaktadır.

Kitle iletişim konusu, toplumun tüm kesimlerine ulaştığı için fertlerin maddi – manevi kültürüne ve eğitim durumlarına olumlu ya da olumsuz etkilerde bulunmaktadır. Bu doğrultuda çocukların ve yetişkinlerin örgün eğitimin ve yaygın eğitimin bir üyesi olabilecek Televizyon, İnternet, Bilgisayar oyunları v.s. gibi programlarından olumlu ve eğitici yönüyle üst seviyede yararlandırılması gerekmektedir. Çünkü her toplum ve onu oluşturan kurumsal yapının birinci işlevi kendi varlığını sürdürmektir. Bu işlev, özellikle eğitim yolu ile yerine getirilir.

Bu araştırma, medya teknolojileri ve sanat eğitimi ilişkisini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu genel amaca bağlı olarak aşağıdaki problemlere de çözümler getirilmeye çalışılmıştır:

1.Yeni medya kültürü ve teknolojileri

2.Yeni medya teknolojileri vasıtası ile kültür aktarımı nasıl gerçekleşmektedir?

3.Sosyal Öğretme-Öğrenme (Gözlem, taklit ve model alma yoluyla öğrenme) stratejileri bağlamında medya teknolojileri ne şekilde etkileşim yapmaktadır?

4.Medya teknolojilerinin ilköğretim ve lise öğrencileri üzerinde imaj ve eğitim konusunda ne gibi etkileri bulunmaktadır?

Araştırmanın verileri nitel araştırma yöntemlerinden gözlem ve genel tarama modeli çerçevesinde ilgili literatür incelemesi yapılarak gerçekleştirilmiştir.

Yapılan araştırma sonucunda medya türlerinin üç başlık altında toplandığı görülmüştür.

¹ Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Bölümü Selçuklu/Konya. uguratan@gmail.com tr

Medya teknolojileri vasıtasıyla kültür aktarımının genel olarak ilköğretim ve orta öğretim öğrencileri üzerinde yoğunluklu olarak internet ortamında gerçekleşen oyunlar, televizyonda gösterime giren çizgi film ve dizi filmler vasıtasıyla olduğu anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Medya, Kültür, Sanat Eğitimi

MEDIA TECHNOLOGIES IN RELATION TO CULTURE AND ART EDUCATION

ABSTRACT

Today means of mass communication serve rapidly in a wide area and make life easier in almost all areas of life.

As means of mass communication reach to all segments of society, they have positive or negative effects on individuals' moral and material culture and educational levels. In line with this, children and adults are to make best use of television, the Internet, computer games etc., which can be part of formal and informal education, in positive and educational way because the very first function of every community and the institutional structure that makes it is to carry out its own existence. This is particularly realized with education.

This study aims to reveal the relation between media Technologies and art education. In line with this general aim, solutions for the following problems were sought.

1. What are new media culture and technologies?
2. How is culture transmitted with new means of media technologies?
3. How do media technologies interact within the context of social learning-teaching
(learning through observation, imitation and taking model) strategies?
4. How do media technologies affect primary and high school students with regard to image and education?

Data in this study was collected with observation and general survey model which is one of the qualitative research methods by reviewing related literature.

As a result of the study, it was seen that types of media are collected under 3 headings.

It is understood that with regard to primary and secondary school students generally cultural transmission is intensively realized with online games, cartoons and TV series shown on TV channels.

Key words: Media, Culture, Art Education

Giriş

Kitle iletişim, “Mass – Media” kelimelerinin birleşmesinden meydana gelmektedir. Bunlardan biri olan “Mass” (kitle anlamını vermektedir); diğeri de Latince “Medium” kelimesinin (Araç, alet, aygıt) anlamını vermektedir. Çoğulu “Media” dır. Türkçeye en uygun karşılığı da “Kitle iletişimidir” (Aytek 1986:141).

Kitle iletişim konusu, toplumun tüm kesimlerine ulaştığı için fertlerin maddi – manevi kültürüne ve eğitim durumlarına olumlu ya da olumsuz etkilerde bulunmaktadır. Etkileri dengeli hale getirmek için de teknoloji konusunda ileri seviyeye gelmek gerekir. Aksi takdirde; kendi teknolojisini kendisi üretmeyen toplumlarda eğitim, dışarıdan alınan teknolojinin öğretilme yolu olur. Yani eğitim konusundaki atılımlar, teknolojik bakımdan en ileri olan toplumlarda ya da bu toplumların etkileri ile ortaya çıkar. Ayrıca teknolojisi gelişmiş toplumlar, kendi eğitimlerini, geri teknolojiye sahip olan toplumlara, maddi kültür üstünlüklerine dayanarak aşılarlar (Kongar 1994: 73).

Teknolojinin bir ürünü olan, kitle iletişim araçlarının da en hızlısı ve görme duyusu ile işitme duyusuna direkt hitap eden televizyonlar, milyonlarca izleyiciye aynı anda mesaj vermekte ve aynı duyguların paylaşılmasına neden olmaktadır (Tepecik 1990:3). Bu doğrultuda çocukların ve yetişkinlerin örgün eğitim ve yaygın eğitimin bir üyesi olabilecek televizyon programlarından olumlu ve eğitici yönüyle üst seviyede yararlandırılması gerekmektedir. Çünkü her toplumsal yapının birinci işlevi kendi varlığını sürdürmektir. Bu kendini sürdürme işlevi, eğitim yolu ile yerine gelir. Eğitim en genel tanımı ile “Bireyin toplumsallaştırılması” amacına yönelik olmalıdır. Çocuğun doğar doğmaz ailede başlayan eğitimi aldığı gözlenebilir. Daha sonraları, okuldaki örgün eğitimle, arkadaş grupları içindeki iletişim ile radyo, gazete, televizyon, sinema gibi kitle iletişim araçları ve sanat-edebiyat yapıtları aracılığı ile sürdürdüğü gözlenebilir. Bu gözlemler sonucunda da bireyin toplumsallaşma sürecine girdiği söylenebilir. Bir başka deyişle toplumsal değerlerin, bu farklı iletişim yolları ile eğitim yolu ile bireye aktarıldığı söylenebilir.

İşte bu nedenle eğitimin amacı bireye “istenilen davranış biçiminin kazandırılması” şeklinde açıklanabilir (Kongar 1994:72).

Tek bir alıcı veya küçük etkileşimli iletişim araçlarının tersine, büyük kitle iletişim araçlarının hizmetinden faydalanan izleyicilerin çoğunluğu birbirini hiç görmez veya duymaz. “Lazarsfeld’in kitle iletişimi tanımında da iki özellik vardır:

1) Kitle iletişimi bir kişiye veya nüfusun dar bir bölümüne yönelik değil, büyük homojen olmayan büyük bir kesimine, kitleye yöneliktir,

2) Mesajın nüfusun büyük bir kesitine aynı anda ulaşabilmesi için teknik araçların kullanılması gerekir” (Geray 2003:17). Bu tanımlamaların kitle iletişim araçlarının daha çok 1960’lara kadar olan işleyişlerine göre yapıldıkları unutulmamalıdır.

Medyanın en önemli özelliklerinden biri etkileşimdir ve iletişim alanında en çok tartışılan konulardan biri olarak görülebilir. Tam anlamıyla etkileşimi iletişim sürecinde kaynağın alıcı, alıcının da kaynak olabildiği durumla özdeşleştiren araştırmacılar bulunmaktadır. Ayrıca, “yeni iletişim teknolojilerinin geleneksel medyalarla karşılaştırılmasında kitle iletişim araçlarının tek yönlü olduğu varsayımı kabul edilmektedir” (Geray 2003:18). Oysa ne gazetelerin ne de televizyonun bütünüyle tek yönlü araçlar olduğunu kabul etmek mümkün olabilir. Geleneksel kitle iletişim araçlarının da geri besleme (feedback) kanalları aracılığıyla etkileşime açık kapı bıraktıklarının kabul edilmesi gerekmektedir. Gazetelerin satış rakamları, televizyonun izlenme oranları, izleyici veya okuyucu mektupları, telefonları birer etkileşim süreci olarak kabul edilebilir.

Yeni iletişim teknolojilerinin etkileşim boyutu göz önüne alınırken, onu diğerlerinden ayırt edici bazı özelliklerinin vurgulanması gerekmektedir. Bunlardan birincisi, yeni iletişim teknolojileri, alıcı ve verici arasındaki kanalda etkileşime olanak veren bir kanal ayırmasıdır. Bu özellik, geleneksel iletişim araçlarının hiçbirinde yoktur. Canlı televizyon yayınlarında izleyicilerin programa katılması telefonun kullanılmasını gerektirmektedir. Demek ki yeni iletişim teknolojileri bağlamında etkileşim şöyle tanımlanabilir: “İletişim sürecine belirli bir amaç için katılmış, teknik düzenlemeler yardımıyla alıcının, verici olabilmesi veya kaynağın mesaj üzerindeki kontrolünü arttırabilmesi etkileşimdir (Geray 2003:18)”.

Elektronik metinlerin dijital sunumu önemli bir değişken olmakla beraber, görsel öğrenme ve görsel tasarımın elektronik yazarlık konusuna katkısı yadsınamaz (Kress 1998). Bilgisayarlar, farklı duyu organlarımıza hitap ederek, görselliğin sosyo-kültürel cazibesini kamçılamaya devam etmektedir (Murray 2001). Bu

yüzden, alfabetik kullanım ile başlayan e-yazarlık, değişik medya kullanımı ile zenginleştirilmekte ve e-yazarlardan bu zenginliği hedef okuyucu kitlesine etkin ve yaratıcı biçimde sunmaları konusunda bilgi sahibi olmaları beklenmektedir (Kress 1998; Lemke 1998).

Medya vasıtasıyla etkileşim söz konusu olduğundan, kültür aktarımına, toplumun eğitime ve sanat eğitime katkıda bulunacağı göz önünde bulundurularak çalışmada medya, kültür ve eğitim konusu irdelenmektedir.

Problem

Bu araştırma, medya teknolojileri ve sanat eğitimi ilişkisini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu genel amaca bağlı olarak aşağıdaki problemlere de çözümler getirilmeye çalışılmıştır:

1.Yeni Medya Kültürü ve Teknolojileri

2.Yeni medya teknolojileri vasıtası ile kültür aktarımı nasıl gerçekleşmektedir?

3.Sosyal Öğretme-Öğrenme (Gözlem, taklit ve model alma yoluyla öğrenme) stratejileri bağlamında medya teknolojileri ne şekilde etkileşim yapmaktadır?

4.Medya teknolojilerinin ilköğretim ve lise öğrencileri üzerinde imaj ve eğitim konusunda ne gibi etkileri bulunmaktadır?

Amaç

Eğitim; en genel anlamda insanı topluma yararlı hale getirmek amacıyla yapılan bütün faaliyet ve çabaları kapsamaktadır. Yaşam boyu süren eğitimin bir kısmı okulda verilir. Okulda planlı bir şekilde verilen bu kesite öğretim denmektedir (Küçükahmet 1997:1-2). Eğitim faaliyetleri içerisinde bireyin – öğrencinin – topluma yararlı bir hale getirilmesi amaçlanmaktadır. Çocuk sağlıklı eğitim öğretim ortamından geçerek yaşadığı toplumu özümser, tanıır, kültür değerlerini bilir ve faydalı bir birey olabilir. Ancak; endüstriyel ve teknolojik gelişmeler, nüfus hareketleri, coğrafi zorluklar, fırsat eşitliğinin sağlanamaması, okulların fiziki ve sayıca yetersizliği vs. faktörler eğitim ve öğretimi olumsuz etkilemektedir. Eğitim demografik, bilimsel, ekonomik, sosyal, siyasal faktörlerden değişik şekillerde etkilenmektedir. Demografik faktör; eğitim yönünden öğrenci artışı şeklinde belirmektedir. Hızlı bilgi artışı birey ve toplum yaşamını etkilemekte, eğitimde bilgi üretme, depolama, öğrenme ve kullanmada yeni sistemlerin geliştirilmesi gerekmektedir (Alkan 1998:3-4).

Yeni medya teknolojisinin toplum tarafından kabul görmesi ve aile ortamına girmesi ile birlikte sessiz, söz dinleyen çocuk tipi devrinin bittiğinden ve model almak, imaj oluşturmak üzere sadece ebeveynlerini gözlemlemek durumunda kalmayan çocuk tiplerinin olduğundan söz edilebilir. Günümüzde çocuklar, özellikle aile içinde daha etkin bir konuma gelmiştir. Bu durum, yeni medya teknolojisinin etkinliğini her geçen gün artırmasıyla doğru orantılıdır. Buradan hareketle, gelecekte çocukların, aile içindeki etkinliklerinin daha da artabileceği, hatta aile içindeki rollerinin değişebileceği görüşü ileri sürülebilir.

Bu problemlerin çözümünde, eğitim ve öğretimin amacına uygun işlenmesinde yeni medya teknolojilerinden faydalanılması ve geliştirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, eğitim bütünlüğü içerisinde çağdaş iletişim araçlarından (yeni medya teknolojilerinden) amaca uygun yararlanılması kaçınılmaz görünmektedir.

Sınırlılık

Araştırma, lise öğrencilerinin medya teknolojileri ile etkileşim sonucu ortaya koydukları davranışsal ve bilişsel hareketlerin gözlemini ortaya koyan ilgili literatür taraması ile sınırlıdır.

Yöntem

Araştırmanın verileri nitel araştırma yöntemlerinden gözlem ve genel tarama modeli çerçevesinde ilgili literatür incelemesi yapılarak gerçekleştirilmiştir.

Bulgular ve Yorum

1.Yeni Medya Kültürü ve Teknolojileri

Medya; Türk dil kurumunun internet ortamında elektronik sözlükte yaptığı tanıma göre, “1. Büyük iletişim ve yayın organlarının bütünü. 2. İletişim ortamı, iletişim araçları, kitle iletişim araçlarının tümü”dür. İletişim ise duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılması, bildirişim, haberleşme, iletişim anlamına gelmekle beraber teknoloji, teknik telefon, telgraf, televizyon, radyo gibi araçlardan yararlanarak yürütülen bilgi alışverişi, bildirişim, haberleşme, iletişim gibi araçla gerçekleşir.

Günümüzde dijital teknolojilere uyum sağlayan yeni medya türleri ortaya çıkmıştır. Bu yeni medya türleri, bir yandan kendi içeriklerini ve tarzlarını oluştururlarken diğer yandan birini diğerine bağlı duruma getiren bir medya olanağını da gündeme getirmektedir. Bireysel olarak kullanılan bilgisayarlar

bütünleşik medya ortamı sağlama yolunda önemli bir mihenk taşı olmaktadır. “Ancak tarihte her “yeni” teknolojik gelişmenin ortaya çıkışında olduğu gibi kişisel bilgisayarlar, önceki teknolojilerle geliştirilmiş medya türlerini bütünüyle ortadan kaldırmıyor, ancak belirli ölçüde onları değişime zorluyor. Bu değişimin hem içerik hem de biçim bakımlarından ortaya çıktığı görülüyor” (Dizard 1994:169).

Yeni medya kültür politikaları, medya sanatlarını (Bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanan sanat uygulamaları, eski ve yeni medya formları, elektronik ve elektro akustik sanatlar) abartılı metine dayalı çalışmalar, Web temelli uygulamalar, medya sanatları ve eserleri (işleri) arasında bütünleşik disiplin çalışması gibi dijital medya, sanat ve bilim, sanat ve teknoloji, sanat ve yazılım kültürü gibi tümleşik disiplinler olan dijital medyayı içerir.

Artan bir şekilde medyatize olan çevremizde yaygın ve aynı anda her yerde kullanılan bilgisayar ve kablosuz aletlerle yeni medya kültüründeki uygulamalar artık ekrana dayalı olarak sınırlı değildir. Eğitim amaçlı sesli- görüntülü eğitim-öğretim materyali ve etkileşimli (interaktif) medya içeriği ile ekrana bağlı olarak sınırlandırılmamıştır. Fakat yöntemine dayalı olarak yeni tipler, yazılım projeleri ve resimleri vasıtasıyla bilgi çevresi bağlamında sosyal, kentsel ve dünya çapında kitleye hitap eder.

Yeni medyanın etkisi kültürel alanın ötesinde hissedilebilir. Yeni medyadaki kültürel uygulamalar teknolojinin gelişimine kültürel ve sosyal olarak yenilikçi yaklaşımları planlar ve artistik araştırmaya güçlü bir bağlantı vardır. (Karşı kültür ve karşı disiplin araştırma modelleri ve işbirliği gibi “araştırmaya dayalı uygulamayı” içerir). Bu sanat uygulamasında, araştırma ve konuşma içerisinde en yüksek estetik ve sosyal niteliklere erişimi temin etmek için bağımsız eleştiride bir temel gerektirir.

Evensel yeni medya kültürü bir dizi birbirine bağlı faaliyet merkezi, kaplaşıp yazılım ve bağlantılı süreç-yöntem vasıtasıyla açık seçik konuşulur. Olaylar ve festivaller gibi organizasyonlar, girişimler bireyler ve acenteler sistemik bir enerjiyi ve dinamizmi mümkün kılan faaliyet merkezleri olarak hareket eder.

Bu bağlamda Helsinki gündemi yeni medya uygulamalarının hem bireysel uygulamacılar hem de mesleki bağlamda yüksek oranda işbirliği olduğu için, çalışan sanatçıların sahip olduğu yenilikler ve yaratıcı stratejilerin geniş bir spektrumunu çevrelediğini kabul eder. Yeni medya uygulamalarının uluslararası olarak aşağıda kabul edilen anahtar prensipleri öneren yetenek ve olgunluğa eriştiği kabul edilmektedir (Anonim1, 2005: <http://www.ifacca.org>)

Yeni medyada sanat uygulaması ve araştırması sanatta, bilimde, teknolojiye, iletişimde ve eğitimde yeni bilginin bir üretim anahtarıdır.

Yeni medyada sanat uygulaması ve araştırması, meslekçiler, araştırmacılar, yaratıcı endüstri ve halk arasında bilgi diyalogu kuran önemli standartlardır.

Yeni medya uygulamaları işbirliği ve yaratıcı özgürlük, bilgiyi paylaşma ve açıklık prensibine dayalı yaklaşımın protokollerini ve biçimlerini geliştirmektedir. Bu bağımsız sorgulama- araştırma ulusallık ve evrensellik içinde demokratik bir kültürel alanın ilerlemesi için hayattır.

Yeni medya meslekçileri büyük oranda kamu yaklaşımına, kamusal yorumlara ve faraziye okumalara izin vererek müzeler, arşivler ve kalıt muhtevasını yeniden canlandırabilir.

Yeni medya sanatçıları toplumlara ve bireylere ilham veren endüstriyel ve teknolojik gelişimin olduğu alanı genişleten kültürel yaşantıları dönüştürmeye neden olur.

Yeni medya kültür uygulaması aynı zamanda daha geniş oranda sosyal politikalar konusunda bilgi verir. Çağdaş iletişim sistemlerinin daha geniş alana yayılan çeşitleri gibi uygulamalar topluma daha zengin imkânlar tanır, nesiller arası ve kültürler arası iletişime imkân tanır. İnsanların giderek kompleks ve çok kültürlü toplumlara katılmamıza ve girmemize imkan tanır.

Medya türlerini Taş (1996:49–56) ve Atabek (2005: <http://www.akparti.org.tr>) üç ana başlık altında şöyle sınıflandırmaktadır:

Medya Türleri		
1.Yazılı Medya	2.Görüntülü ve Sesli Medyalar	3.Diğer Medyalar
•Gazeteler •Dergiler •Elektronik dergiler	•Radyo •Dijital radyo •Televizyon •Dijital televizyon •İnternet	•Açık hava reklâm medyaları (Elektronik Billboardlar da dahil) •Doğrudan postalama •Sineme •Satış yerinde yapılan reklâm •Uydular Kaydedilmiş medya (ses ve video kasetleri)

Yukarıda belirtilen medya türleri içerisinde dijital radyo ve televizyon yeni olduğundan bazı ülkelerde bu medya türlerinin henüz sistemli bir şekilde uyumlu çalışmasından söz etmek mümkün olmamaktadır.

2.Yeni medya teknolojileri vasıtası ile kültür aktarımı nasıl gerçekleşmektedir?

İnsanın kişilik yapısı, içinde doğduğu ve yetiştiği kültür tarafından belirlenir. Her toplum kendi kültürünün özelliklerini yeni kuşaklara geçirir. Toplumda bireylerin doğumundan ölümüne kadar kendi kültürünün istek ve beklentilerine uyacak şekilde etkilenmesi ve değiştirilmesine «kültürleme» denir. İnsanın çocuk, genç ve yetişkin olarak kendi toplumuyla bütünleşmesi toplum içinde etkinlik kazanması ve yetişmesi sırasında karşılaştığı bilinçli ve bilinçdışı öğrenmeler bu süreç sonunda elde edilir (Fidan,1986:6).

Kültürleme, ailede, sokakta, işyerinde her türlü seremoni ve merasimde bilinçli ya da bilinçdışı, yaygın, kendiliğinden oluşan ve bireysel olan öğrenmeleri kapsar. Kültürlemenin amaçlı olarak yapılan kısmı eğitimidir. Bu nedenle, eğitim “kasıtlı kültürleme süreci” olarak da tanımlanabilir.

Bütün kültürler, kendi varlıklarını sürdürmeye çalışırken bu çabalarında tutucu oldukları görülmektedir. Bu anlamdaki benzerlikler şu şekilde olabilir; toplum birliğini ve dayanışmasını meydana getiren iş görmeler, sosyal denetim unsurları, ulusal savunma birlikleri ve ülke nüfusunun dengeli ve planlı devamlılığını sağlamak üzere yapılmış önlemler vs. Sayılan bu olgulardan ötürü uluslar “Kamusal çıkar” olarak isimlendirilen değer kavramı oluştururlar ve bu oluşuma saygı gösterirler.

Turhan’a (1994:15) göre; “Kamu yararı” adı verilen bu üstün değer kavramına ne kadar saygı gösterebiliriz de bir “Kültür Değişmesi” kavramı kendini göstermiştir. Bu kavram dahilinde “Kültüre ait değişimler”, toplumların gelişmesinde en esaslı bir faktördür ve medeniyetler, kültürler kadar eskidir. Denilebilir ki bu değişimler, birbirinden farklı iki kültürü temsil eden ilk grupların karşılaşmasıyla başlamış, bugüne kadar her devirde, her yerde vukua gelmiş, fakat hiçbir vakit bugünkü yoğunluğu, şiddeti ve rahatlığı bulmamıştır.

Hayatın etkili öğeleri haline gelen yeni medya teknolojileri toplumun sosyal, kültürel ve ekonomik yapısını değiştiren, değiştirirken de değerlerini etkileyen bir durumdur. Televizyon programlarında filmler, çizgi filmler, reklâm filmleri, güncel deyimle paparazi programları, bilgisayar oyunları, internet ortamında sunulan görsel öğeler, dijital reklâm panolarında verilen görsel ilanlar kültürel ve eğitimsel

olarak önemli ve etkili etkileşim ortamı sunmaktadır. Tüm bunlar bireye öğretililebilecek konu ile ilgili yaşantıları kazandırmada ileti gönderen araçlar bütünü oluşturmaktadır. Bu iletiler yeni medya teknolojileri ile etkileşim içerisinde olacak öğrencilerin beynine iletilir, orada algılanır, yorumlanır ve böylece aktarım gerçekleşmiş olur.

3.Sosyal Öğretme-Öğrenme (Gözlem, taklit ve model alma yoluyla öğrenme) stratejileri bağlamında medya teknolojileri ne şekilde etkileşim yapmaktadır?

Her insan dünyaya geldiğinde sıralı olarak yürümesini, konuşmasını, yemek yemesini öğrenir. Bu süreçte, en yakın çevresi; annesi, babası ya da ailesinin diğer bireyleri çocuğun bir şeyler öğrenmesine yardımcı olur.

Zamanla, doğal olarak büyüyen çocuk çevresindeki kişiler tarafından eğitilecektir. Mesela; bahçede yaşlıları ile oyun oynarken, televizyonda dizi veya çizgi film seyredirken, çevrelerinde bulunan büyüklerin ve ilgilendikleri varlıklardan hazır bulunuşluklarına göre öğrenirler. Dolayısı ile bu unsurlar çevrede bir sosyal etkileşim ve öğretim oluştururlar.

Çalışmanın konusu eğitim, kültür ve medya ilişkisi olduğundan öncelikle, sosyal çevrede bulunan, dolaylı veya kasıtlı olan öğretim üzerinde durulurken, sosyal öğretim alanına giren öğretim teorileri ve yöntemlerine de değinilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda aşağıda bazı eğitim kuramcılarının görüşlerine yer verilmektedir.

Piaget'e göre bilgi çeşitleri üç kısımdan oluşmaktadır. Bunlar, Fiziksel Bilgi, Mantıksal-Matematiksel Bilgi ve Sosyal Bilgidir. Sosyal bilgi fiziksel ve mantıksal-matematiksel bilgiden farklı olarak nesneler üzerindeki hareketlerden elde edilmez. Sosyal bilgi, çocukların birbirleriyle ve yetişkinlerle olan etkileşimleriyle oluşur (Akman 1995). Günümüzde ise bunlara medya teknolojilerini de katmak ve birlikte değerlendirmek gerekmektedir.

Sosyal yaşam, bütün öğeleriyle eğitim sistemine yansıtılmalıdır. Böylece farklı görüş ve yaklaşımlarla sürekli olarak etkileşim olanağı bulan çocuk, giderek benmerkezcilikten kurtulur. Öte yandan sosyal etkileşimin yoğunluğu, çocuğun şematik algısını nitelik ve kapsam açısından geliştirerek sürekli yeniden yapılandırma olanağı sağlar. Bu koşullardaki çocuk, hem sağlıklı biçimde bireyselleşir, hem de sosyal uyum yeterliği gösterir (Aydın 2001). Çocukların ekranlarıyla etkileşimi bilişsel gelişimin önemli bir kaynağıdır (Silverthorn 1999).

Teknoloji gerçek yaşam deneyimlerinin yerini almamalı, sadece destekleyici olarak kullanılmalı (Anonim 2, 2005: <http://tiger.towson.edu>). Katı alıştırmaları ve uygulamaları olan bilgisayar yazılım programları aktif keşfetme çevreleriyle uyumlu değildir.

Montessori: Çocuk eğitiminde çocuğa bakış açısı belirleyici rol oynamaktadır. Montessori yaklaşımının çocuğa bakışı şöyle özetlenebilir.

- Çocuk asla aylak değildir.
- Çocuk minyatür bir yetişkin değildir.
- Çocuk doğal kapasitelerle donanmıştır.
- Çocuğun öğrenmesi duyusaldır.

Montessori yönteminin esası çocuğu beş duyu organının duyarlı hale getirilmesine dayanmaktadır. Çocuk çevresinde bulunan ve öğretim amaçlı hazırlanmış materyalleri kullanarak öğrenmesini gerçekleştirmektedir. Aşamalı olarak onların renklerini, hacimlerini, biçimlerini, ağırlıklarını, uzunluklarını, dokularını öğrenmektedir. Montessori'ye göre çocuk, "emici ruha" sahiptir. Çevresini anlamak için duyu organlarını kullanır. İçinde bulunduğu ortamla ilgili bilgileri tamamen doğal olarak özümser. Buna çocuğun dil öğrenmesi örnek olarak verilebilir. Çocuk, herhangi bir zorlama olmadan kendiliğinden dili öğrenebilmektedir. Mademki çocuk dili kendiliğinden öğrenebiliyor, öyleyse çevresindeki bilgileri de doğal bir biçimde zorlanmadan öğrenebilir.

Vygotsky: Çocukların ebeveynleri, öğretmenleri ve diğer yetişkinlerle sosyal etkileşimlere girerek bilişsel becerilerini geliştireceğini savunmuştur. Çocuklarda ilk zihinsel fonksiyonları dikkat, his (duygu), kavrama ve hafıza olarak açıklamıştır. Yüksek zihinsel fonksiyonlar, yeni ve tecrübe gerektiren işlemler kültür yoluyla kazanılır. Örneğin, çocukların erkenden edinilecek kabiliyetleri, bu kabiliyetlerin kullanılabilmesi, zihinde etkiler ve şekiller (somut örnekler) bırakması ve bunların tutulması biyolojik açıdan sınırlıdır. Her bir kültür çocuğun zihninde uyarlayacağı araçları sağlar. Hafıza stratejileri ve diğer kültürel araçlar çocukların zekâsını nasıl kullanacağı, kısacası nasıl düşüneceği konusunda sosyal yolla iletilir (Shaffer,1999:260).

Vygotsky yalnızca bilişsel gelişimi vurgulamamış aynı zamanda sosyo kültürel aktivitelerin özünü de vurgulamıştır. Bu bağlamda Vygotsky'nin eğitim teorisi bir gelişim teorisinin yanı sıra bir kültürel iletim teorisidir. Çünkü Vygotsky

için eğitim yalnızca bireyin potansiyel gelişimini kapsamaz. İnsan kaynaklarından, insanoğlunun kültürünün gelişimi ve tarihini ifade eder. (Moll 1990)

Kısacası; Vygotsky çocuğun gelişiminde başkalarının (ebeveyn, öğretmen, diğer yetişkinler, günümüz için medya teknolojisi vs.), sosyal çevrenin etkili olduğunu ileri sürmüştür. Hatta Vygotsky'e göre yüksek zihinsel fonksiyonların bireyde bulunması, genellikle çevredekilerle konuşma ve işbirliği sonunda gerçekleşmiştir. Bunun yanında tüm öğrenmelerin kaynağı toplumsal çevredir. Çocukların yaklaşık gelişim alanı denen bir dönemde, kendi başına başarılı olamayacağını bunu da ebeveynleri, öğretmenleri, günümüz bağlamında medya teknolojisi ve çevresindeki emsalleri ve diğer insanlarla etkileşim kurarak başarabileceğini ifade etmiştir.

Miller ve Dollard (1979:1-36)'a göre sosyal bilimden bir örnek vermek gerekirse; Antropolojik yayılma teorisi aşağıdaki gerçekleri verir. Kuzey Amerikanın doğu ormanlık bölgesinin yerlileri beyazlardan devrıldıkları silahları kullanmayı öğreniyorlarken dönüş yapan beyazlar yerlilerin yaptığı gibi ağaçlar ve kayalar arasından düşmana pusuda yatma ve avcılık yapmanın avantajını keşfederek yeni bir savaş stili öğreniyorlardı. Silah yerliler arasında yayılırken askeri bir teknik beyazlarda yayılıyordu. Avrupa ordularının karakteristik özelliği olan yanaşık düzen talimi ve beyazların ok ve yay'a adapte olamaması tesadüfmidir? Öğrenme teorisi bakımından görünen o ki hemen hemen rastlantısaldır. Yerliler silahın şaşırtıcı üstün gücüyle ağır bir şekilde cezalandırıldı ve yerliler bu cezalandırmadan sakınmak için beyazlardan eski tüfeğin kullanımını kopya etti. Diğer taraftan beyazlar yerlilerin pusu tekniklerinden şiddetli bir şekilde acı çektiler ve zarar gördüler. Her iki taraf sert muameleden, cezalandırmadan kaçmak için yeni bir karşı atak ve tepki vermeyi öğrendi.

İnsan davranışı öğrenmedir; rasyonel bir varlık olarak, ya da ulusun, sosyal bir sınıfın üyesi olarak insanoğlunu karakterize etme duygusu olan bu davranış, tam olarak doğuştan ziyade sonradan kazanılır. Ya sosyal grupta ya da bireysel yaşamda insan davranışının herhangi bir parçasını anlamak için insanın bir öğrenmenin içinde olduğu, sosyal şartlar altında ve öğrenmenin öğrenilmesiyle meşgul olduğu psikolojik prensipleri bilmek gerekir. İster prensipler ister öğrenme şartları olsun bilmek yeterli değildir; Tahmin etmek için her iki davranışın bilinmesi gerekir. Çeşitli sosyal bilim disiplinleri şartları betimleyen psikolojinin alanı öğrenme prensiplerini betimler (Miller ve Dollard 1979:1-36).

Bu bağlamda Miller ve Dollard'ın görüş ve teorilerinden hareketle insanlar hazır bulunuşluk durumlarına göre çevresinde, özellikle günümüz için hayatın her

alanında olan medya teknolojisine bağlı olarak görürler, öğrenirler ve ya taklit ederler ya da model alırlar. Sonuçta da davranış veya biliş olarak sergilerler.

Skinner'in gözlem yoluyla öğrenme ile ilgili açıklamaları Miller ve Dollard'ın açıklamalarına çok benzemektedir. Skinner'e göre de önce modelin davranışı gözlenir. Daha sonra gözleyen kişi kendi davranışını modelin davranışına uygun hale getirir ve sonuçta da modelin davranışına benzer olan bu davranış pekiştirilir. Gözlem yoluyla öğrenme edimsel koşullamaya göre analiz edildiğinde şöyle bir durum ortaya çıkmaktadır: Pekiştirmeye sonuçlanan modelin davranışları, gözleyen kişi için ayırt edici uyarıcı rolü üstlenmektedir. Bu durumda yapılan taklit ise, bir ayırt edici edimdir (Aktaran: Senemoğlu 1997:223).

Bandura, klasik ve edimsel koşullanmanın belli başlı ilkelerini göz ardı ederek çocukların ve yetişkinlerin sosyal modelin izlenilen davranışlarını tekrar ederek ya da pekiştireç almaksızın sadece gözleyerek davranış kazandıklarını ileri sürmüştür. Tekrarsız, denemesiz öğrenme anlayışını alana kazandırmıştır. Örneğin, küçük çocuk, nasıl konuşacağını, matematik probleminin nasıl çözülmesi gerektiğini, nasıl küfredeceğini, nasıl sigara içileceğini ana-baba ve diğer yetişkinler ile her gün izlediği televizyon gösterimlerindeki davranışları gözleyerek öğrenir. Ana-okulunda Bandura tarafından yürütülen bir çalışmada yukarıdaki görüşlerin doğruluğunu görmek mümkündür: Başlangıçta yarı karanlık bir odaya alınan çocuklara kısa bir film izletilir. Filmde bir yetişkinin (Bandura'nın bobo-doll) adını verdiği (boksörlerin antrenman aracı olarak kullandığı kum torbasını) şiddet içeren davranışlarla yumrukladığı, tekmelediği ve "şokero" diye bağırarak lastik topları kum torbasına fırlattığı konu edilmiştir. Film bittiğinde çocuklar oyun odasında tek tek yalnız bırakılmış bono-doll ile neler yaptığı tek yönlü aynadan izlenmiştir. Çocuklar yetişkinden izlediği davranışları sergilediği gibi daha önce öğrendiği başka tür saldırgan davranışları da sergilemişlerdir. Başka bir araştırmada cezalandırılan modelin davranışları ise çocuklar tarafından bastırılmıştır. Çoğu kez yaşı küçük çocuklar model'in davranışlarını gözlemledikten haftalar sonra sergileyebilir. (Anonim 3,2005: <http://www.as.wvu.edu>)

Şekil 11: Bobo-doll'a Yöneltilen Saldırgan Davranışlar

Resim, 2005 :<http://www.criminology.fsu.edu>

Yukarıdaki deney sonuçları iki bakımdan önemlidir:

Bu sonuçlar, öğrenme ve performans ayırımını ortaya çıkarmaktadır. Saldırganlık davranışı cezalandırılan modeli izleyen çocuklar da saldırganlığı öğrenmişler, ancak gözlenebilir davranışı yani performansa dönüştürmemişlerdir.

Bireyin davranışı başkasının geçirdiği yaşantıdan etkilenmektedir. Birinci grupta saldırgan modelin pekiştirilmesi, onu gözleyen çocukların saldırgan davranış kazanmalarına neden olmuştur. İkinci grupta modelin cezalandırılması ise, onu izleyen çocukların saldırganlık davranışı göstermesini engellemiştir.

Sonuç olarak, bireyin davranışının dolaylı yaşantılardan yani başkalarının geçirdiği yaşantılardan etkilendiği görülmektedir (Anonim 4, 2005: <http://www.as.wvu.edu>).

4. Medya teknolojilerinin ilköğretim ve lise öğrencileri üzerinde imaj ve eğitim konusunda ne gibi etkileri bulunmaktadır?

Bütün Dünya da öğrenciler artan bir şekilde imaja dayalı bir toplumda yaşamaktadırlar. Eğitim-öğretim süreci içerisinde liseye kadar çoğu öğrenciler televizyon, film, dergi, müzeler gibi çeşitli kaynaklardan geniş ölçüde bir dizi imaj görmekteler. İmajın sahip olduğu bu geniş yaşantının sonucu olarak lise öğrencileri imajlar konusunda genel bilgiyi, bazı esasları geliştirebilmektedirler. Örneğin öğrenciler derin anlam ve anlamın formla ilişkisi gibi, resmi eğitim olmaksızın imajların yüzeysel anlamı ve organizasyonu hakkında bilgi sahibi olabilmekte ve konuşabilmekteler.

Öğrencilerin imajlardan anlam çıkarması her zaman imajların ima ettiği ile düşünülmemen, yoruma ve imajın kullanımına bağlı olan öğrenmenin önemli bir yönünü oluşturabilir. Öğrenciler çoğunlukla uygun gördükleri popüler kültürü kendi

amaçları için kullanabilmektedirler. Öğrenmenin bir süreci olan bu uygun kesit, öğrencilerin okulun içi gibi dışında da çeşitli kaynaklardan önceki bilgiye ilişkin yorumlama ve imajlar arasında bağlantılar yapmayı kapsamaktadır.

Araştırma önceki bilginin öğrenme için hayati olduğunu göstermesine rağmen, öğrencilerin aklındaki görsel kültürün çeşitli tiplerinin etkileri ve aradaki ilişki açık değildir. Örneğin, araştırma lise öğrencilerinin yorumlarını ve imajlarını kullanma yolunu etkileyebilen sanatlar hakkında birçok yanlış anlamların olduğunu gösterir. Öğrenciler eleştirel bir perspektiften imajları yansıtmaya eğiliminde değildir ya da kendi fikirlerini resmetme eğiliminde değildir.

Bu aşamada öğrenciler görsel kültürün hayati bir karakteri olan imajın iletişim gücünü ihtiyari olarak kanıksamayabilir. Burada sunulan sonuçlar öğrencilerin imajlardan öğrendiğini göstermektedir, fakat imajları tam bir öğretici olarak düşünmek doğru olmamaktadır. Örneğin bu araştırmadaki öğrenciler, anladıkları kelimeleri kullanmaları konusunda direkt olarak soru sorulduğunda üzerinde çalışılan imajın iletişim özelliklerini belirleyememiştir. Bu etki öğrencilere sorulduğunda kültürel bilgi ve biçimler üzerine genellikle görsel sunuların etkisinin farkında olmadıklarını göstermektedir.

İki önemli kategoriden oluşan imaja bakıldığında öğrencilerin ne düşündüğü konusunda sorulan soru için cevap kategorileri a) İçsel yorumlama ve b) Dışsal yorumlama şeklinde değerlendirilmektedir. İçsel yorumlamalar imajın içeriği ile doğrudan ilgilidir. Dışsal yorumlamalar kişisel imajın içeriğinden öte anlamlara uzanmaktadır. Dışsal yorumlar aynı zamanda incelendiği zaman öğrencilere yaptığı çağrışımın hangi tiplerde ortaya çıktığı alt kategoriler içinde kod edilmektedir. Bu alt kategoriler a) Kişisel, b) Popüler kültür, c) Yüksek kültür ve d) diğerleri. “Diğer” kategorisi (bir doğum günü partisi ya da bir iş toplantısı gibi) olayları, (siyasal ya dini) kuralları, yönetici insanlar (Devamlı surette isminden bahsedilen devlet yöneticileri), ya da (eğlence gibi) genel terimler gibi şeyleri refere eder. Bu şeylerin çoğu aynı zamanda onların imajına bağlı erdemleri ve kültürel çağrışımları yansıtmaktadırlar.

Tarama sonuçlarına göre yanıtların aşağı yukarı %29 u imajların içsel yorumlarını oluşturmaktadır. Bununla beraber yaklaşık olarak öğrenci yanıtlarının %70’i dışsal ve cevapların aşağı yukarı %24’ü popüler ve yüksek kültürün özel yönlerini refere etmektedir. Bu referansların çoğu filmler ve televizyon programları gibi görsel kültürün diğer formlarını kapsamaktadır. Öğrenciler aynı zamanda durum araştırması boyunca yapılan görüşmeler ve genel konuşmalarda resimler, dergiler arası atıfta bulunmuşlardır.

Güzel sanat imajları kavramsal olarak daha karmaşık ve bununla beraber gerekli bir şekilde popüler kültür imajlarından daha anlamlı yanıt vermeye teşvik etmesine rağmen bu sorun oluşturmamıştır. Küçük imalar öğrencilerin özellikle farklı olarak sunulan güzel sanat ve popüler kültür imajları hakkında düşündüğünü ifade edebilmek için araştırmanın bir parçası olmuştur. Örneğin, öğrenciler güzel sanata ve popüler imajlara baktığı zaman popüler kültüre atıfta bulunmuşlardır. Öğrencilerle bütün imajlar için genel bir görüşme yapıldı ve imaj taklitlerini model almayı istemeden yaptıklarını sadece bir kısmını kasıtlı yaptıklarını söylemişlerdir.

Yapılan bu araştırmaya paralellik gösteren bir araştırmada Freedman (1997;271) a göre; öğrenciler güzel sanat ve görsel kültürün farklı tipleri arasında az sayıda farklılıklar vermiştir. Onlar güzel sanatın müzelerde bulunduğunu ve sanatçıların kendisini ifade etmenin amacı için güzel sanat yaptığını ifade ettiler. Böyle güzel sanat fikirleri, öğrencilerle yapılan mülakatta imaj konusunda görülebilen birçok kültürel kalıpların bazılarını yansıtmaktadır. Öğrencilerin geniş hafızası imajları depoladığı için kültürel kalıplar ve basmakalıp inanışların başka kaynakları onların imajları yorumlamasını etkilemektedir.

Freedman (1997;271) Kuzey Amerika'daki lise öğrencileri üzerine yaptığı araştırmaya dayalı olarak şunları söylemektedir. “Örneğin tesadüfi olarak bir ağaçla birlikte resmedilen çiftlerin her ikisinin imajında erkeklerin derisi kadınlarınkinden daha parlaktı. Öğrencilerin çoğu çiftlerin, iki farklı soydan oldukları şeklinde yorum yaptı. Bununla birlikte deri renginin farklılıkları esas olarak cinse dayalı estetiğin sonucuydu. Öğrencilerin resimde ne olup olmayacağı konusundaki soruya cevap olarak birçok kültürel konular temel teşkil edebilir. Örneğin bir öğrenci Brugel'in hasat isimli remini işaret ederek ifade etti ki, ben fakire yardım etmek isterim. Birkaç öğrenci dedi ki Onlar Brugel'in resminde, ya da Buffalo Hunt'da olmak istemezlerdi çünkü sanatçılar resimdeki insanlara çağdaş teknolojinin olmadığı bir zaman sunmuş. Bir öğrenci ifade etti, hayır, ben çok mutluyum.....şimdi. Ben teknolojiyi isterim/ severim, Başka biri dedi, Evet onlar o eski, geri zamanda çok daha kolaylıklara sahiptiler. Bilgisayar onların hayatını yönetmiyordu.

Brugel'in resminin aksine akşam yemeği resminin gösterimi lise öğrencileri için model olarak gördükleri zengin ve meşhur olan Holiwood hakkında çağrışımla sonuçlandı. Öğrencilerin çoğu için bir prens ve prensesin “Doğru aşkı” akla getiren Punjab resminin aksine çiftin ve ağacın resmini gösteren ilişki (seks) sahnesi, eğlence ve özgürlük bileşenlerini ciddiye alarak canlandırmaktadır. Öğrencilerin cevapları popüler kültür imajlarının bu imajları kültürel bileşenleri nakletme niyetinde etkili olduğunu göstermektedir. Örneğin öğrencilerin birkaçı resimlerde olmak istemedi (Freedman 1997;271).

Sonuç

Sanat eğitiminin popüler kültürle çatışması Mathew ARNOLD'un endüstrileşmeyi eleştirdiği zamana rastlar (Tavin 2005:105). Endüstrinin gelişmesi kültürel manzarayı değiştirmiş ve dolaylı olarak yeni teorileri ve öğretme sanatı için kurumların, kuruluşların yapılarını etkilemiştir. Halk sanatı eğitiminin bu oluşum yılları esnasında teorisyenler hem uyarılarda bulunmuşlar hem de bazı amaçlarla popüler kültürden yararlanmışlardır: bunun amacını da sanatsal bir endüstri ve sanatsal bir kültürü desteklemek olarak açıklamalarda bulunmuşlardır.

20. yüzyılın ilk birkaç on yılında hem popüler kültür, hem de sanat eğitimi önemli değişikliklere maruz kalmıştır. Erken çocukluk ve çocuk sanatındaki yeni anlayışlar ve inanışlar ve kitlenin sahip olduğu kendini bulma, toplumdaki sosyal engellemelerden çocuğu kurtarmak için sanat eğitimcilerine cesaret vermiştir. Eğitimciler ve toplum çalışanları giderek ahlaki tutumları biçimlendirmeye ve akıl sağlığını destekleme ve teşvik etmeye ilgilenmektedirler. Fotoğrafın, matbaanın, film sektörünün, bilgisayar yazılım ve donanımlarının kısaca yeni medya teknolojilerinin orta sınıfa hızlı yayılması sürecinde ucuz romanlar, komik kitaplar, işaret resimleri, gazeteler ve dergilerin yayılması bu konuda konu ile ilgili çalışma yapan eğitimcilere yardım etmektedir.

Bu arada sosyal bilimlerin gelişmesi çocukların karakterini bozan zararlı resimlerin, filmlerin, oyunların vs. kitle ürün çatısı olan yeni teknolojilere karşı tartışmalar açılmasına yardım etmektedir. Bu bağlamda Franz ÇİZEK'in fikirleri üzerine çalışma yapan bazı sanat eğitimcileri kitleye gösterilen imajların/resimlerin içinde olduğu ciddi zararlı etkilerden çocuğun korunması için çağrı yapmaktadırlar. Çizek'in İngiliz öğrencisi Francasca Wilson, Çizek'den alıntı yaparak; "Çevrenin etkisi çok zararlı olabilir... Çocuklar günümüzde çok fazla bilmiş bir hayat yaşıyorlar. Çocuklar çok fazla görüyorlar ve duyuyorlar. Çocuklar sinemalara ve tiyatrolara götürülüyorlar" (Tavin 2005:106), kontrolsüz bir şekilde bilgisayar oyunları ve internet ortamında sörf yapıyorlar ve böylece yabancı etkilerin her çeşidinin çocukların üzerinde rol oynadığı görülmektedir.

Teknoloji, birçok kişinin vurguladığı gibi tarafsız veya kaçınılmaz bir olgu değildir (Nardi & O'Day, 1999). Medya teknoloji ile ilgili bazı endişeler yeni medya teknolojisi kullanımının sosyal sorumluluklarının tartışılmasına neden olmaktadır. Öğrenme ortamlarına uyarlayacak olan eğitimcilerin kararını olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Her yeni teknolojik gelişmeye kurtarıcı olarak sarılmak veya doğrudan reddetmek bu kararsızlığın bir sonucudur. Örneğin, bilgisayarların günümüzde bazı ulaşım araçlarında, iletişim araçlarında ve günlük ihtiyaçlara cevap veren elektronik cihazlarda kullanıldığı düşünülürse, tüm bu araçları yönetmek için

bilgisayar okuryazarı olmak gerekecek mi? “Her ne kadar, alan yazında, bilgisayar okuryazarlığı "okuma, yazma ve matematik problemleri çözmek için temel basamak olarak vurgulansa (Bitter ve Camuse,1984;262) da”, eğitimciler olarak asıl sorulması gereken soru şu şekilde olabilir:

"Bu [bilgisayar] yüzyılımızın en büyük entelektüel mücadelesidir. Üreticilerin bize vermek istediklerini bekleyecek miyiz? Yoksa bu teknolojiyi kontrol altına alıp, ihtiyaç duyduğumuz gereksinimleri gidermek konusunda onu kendimiz mi şekillendireceğiz? (McCorduck 1985: 232)".

Öneriler

Ulusal, kültürel ve disiplin sınırlarına karşı işbirliği içerisinde çalışan uygulamacılar ve araştırmacılarla birlikte dinamik bir alan olarak yeni medya uygulamasını geliştirmek, esas itibarıyla uluslararası ve sistemler arasında bilgi alışverişini sağlayan olarak görülmesi gerekmektedir. Bu (yeni medya uygulamasını geliştirmek), doğrudan uygulama çevresidir ki onun içinde yeni medya gelişir ve büyümeye başlar. Ulusal, bölgesel ve uluslararası seviyelerde kültür, medya ve iletişim politikaları bu gerçeği yansıtmaları için biçimlendirilmesi gerekmektedir. Bu itibarla;

1.Uygulama ve araştırmanın bağımsızlığı, ifade özgürlüğü en yüksek standartlara ulaşmayı mümkün kılmalı, sosyal olarak etkileşimde bulunmalı ve uygulama formunu güvenilir kılmak için garantili ve güçlü bir şekilde korumalı olmalıdır.

2.Kültürel ve sosyal bağlamda geniş ölçüde çok sesliliğe mukabele edebilmeli, birlikte çalışabilmeli, coğrafik olarak mobil olan uygulamacıların, araştırmacıların, kollayıcıların (küratörlerin) ve eleştirmenlerin işbirlikli çalışmalarını sağlamalı.

3.Yeni medyadaki uluslararası politikaların gelişmesinde çeşitli jeopolitik şartlara hassasiyet gösterilmeli.

4.Yeni medya kültürünün belkemiğini meydana getiren bağ ve yazılımlar, uygun bir şekilde desteklenmeli ve kilit aktörler arasındaki işbirliği yeteneğini gerçekleştirmek için teşvik edici bir iklim oluşturulmalı.

5.Uygulamanın ötesinde eğitim-öğretimde profesyonel gelişime destek ve dikkat vermek gerekir. Geride kalan eğitim programlarının bulunduğu yerin hızlı bir değişikliğe uğratılması hayatidir. Bu, yetenek geliştirme için uzman sınıfları yaratan, informal eğitimi destekleyen ve uygulamalı sanatlar için eşsiz öğrenme çevreleri

yaratan, yeni medyada gelişmeleri yansıtmada sanat eğitiminin içeriğini güncelleştirmeyi gerektirir.

6.Yeni medya kültür uygulamaları uzun dönem ve stratejik yatırım gerektirmektedir. Sanat kurulları, kültür ajansları ve kuruluşları, yönetimleri ve yönetimler arası yapılar daha uzun sürede olgunlaşan projeleri desteklemeliler. Bu inceden inceye açıklama ve belgelemenin daha yüksek bir derecede şeffaf, kamuoyuna hesap verme ve hevesliliğin devam ettiğini varsayar. Ölçülebilir bir serbestlik ısrarıyla marka-üretimdir, özellikle eğer uygulama işe başlama araştırmasıysa ve yenilikçi ise.

7.Yeni medya uygulamasının uluslararası ağ- yazılım durumu uygulanabilir yapısı için ve verimli yapılanması için ön gereklilik, sanat ve kültürel uygulamada girişimleri ve gruplara yönlendiren ulusal ve yerel organizasyonları güçlendirmektir. Bu; üretimde, dağıtımda, sunuşta, araştırma ve yeni medya kültür uygulamalarının belgelenmesindeki sıralama için bir destek gerektirir.

KAYNAKÇA

- Akman, Berrin. “Anaokuluna Devam eden 40–69 Aylık Çocukların Kavram Gelişimle- rinde Kavram Eğitiminin Etkisinin İncelenmesi”. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Çocuk Sağlığı ve Eğitimi Programı (Yayınlanmamış Doktora Tezi). 1995.
- Alkan, Cevat. “Eğitim Teknolojisi”. Ankara: Anı yayıncılık. 1998.
- Aydın, Ayhan. “Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi”. İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım. 2001.
- Aytek, Bintuğ. “İşletme Yönetimi”. Ankara. Der yay. 1986.
- Bitter, Garey., & Ruth A. Camuse. “Using a microcomputer in the classroom” 1984.
- Dizard, Wilson. Old Media New Media: “Mass Communication in the Information Age”, Longman, New York. 1994.
- Fidan, Nurettin. “Okulda Öğrenme Öğretme”.Ankara: Kadioğlu Matbaası. 1986.
- Freedman, Kerry. “Cultural Associations: Students’Constructions of Meaning in Response to Visual Images” Journal of Art & Design Education. Volume 16. Number 3. 1997.
- Geray, Haluk. “İletişim ve Teknoloji”. Ankara: Ütopya Yayınları. 2003.
- Kongar, Emre. “Kültür Üzerine”. İstanbul. Remzi kitabevi. 1994.
- Kress, Günther. “Visual and verbal modes of representation in electronically mediated communication: The potentials of new forms of text”. In I. Snyder (Ed.), Page to screen: Taking literacy into the electronic era (pp. 53-79). London: Routledge. 1998.
- Küçükahmet, Leyla. “Eğitim Programları ve Eğitim”. Ankara. Gazi kitapevi. 1997.
- Lemke, Jay. “Metamedia literacy: Transforming meanings and media”. In1998.
- Mccorduck, Pamela. “How we knew, how we know, how we will know”. In C. L. 1994.
- Miller, E.Neal. Dollard, J. “Social Learning And Imitation”. America: Greenwood Pres, Publishhers. 1979.
- Moll, C. Luis. “Insrtuctional İmplications and Aplications of Sociohistorical Psychology”, Cambridge University. 1990.

- Senemoğlu, Nuray. Gelişim Öğrenme ve Öğretim. “Kuramdan Uygulamaya” Ankara:Gazi Kitabevi. 2004.
- Shaffer, David. “Developmental Psychology”. America 1999.
- Taş, Oktay, Tarık. Z. Şahım. “Reklâmcılık ve Siyasal Reklâmcılık”. Aydoğdu Ofset 1996.
- Tavin, Kevin. Studies in Art Education “Hauntological Shifts: Fear and Loathing of Popular (Visual) Culture”. Volume 46. Issue 2. Sayfa 106-107 2005
- Tepecik, Adnan. “Orta Öğretim Kurumlarında Grafik Eğitimi Ve Kültür Aktarma Aracı Olarak Önemi”. (Yayınlanmamış yük. lis. Tezi.) Ankara. G.Ü. Sos. Bil. Ens. 1990.
- Turhan, Mümtaz. “Kültür Değişimleri”. İstanbul :M.Ü.İlahiyat Fakültesi Yayınları. 1994.
- Anonim 1. http://www.ifacca.org/files/040916Helsinki_agenda_final.pdf 23.08.2005.
- Anonim 2. <http://tiger.towson.edu/~alobac1/301/theory.htm> 23.06.2005.
- Anonim 3. <http://www.as.wvu.edu/~sbb/comm221/chapters/model> 10.03.2005.
- Anonim 4, <http://www.as.wvu.edu/~sbb/comm221/chapters/model.htm> 10.03.2005.
- Atabek,Ü.<http://www.akparti.org.tr/halklailiskiler/dokuman/Enformasyon%20ve%20%C4%B0leti%C5%9Fim%20Teknolojileri.doc> 10.08.2005.
- Atabek,Ü. <http://mediaif.emu.edu.tr/pages/atabek/docs/yenimedya.html> 2005.
- Nardi ve O'day, V. L. “Information ecologies: Using technology with heart”. from the World Wide Web: <http://calterra.com/infoecologies/>. 13.07.2000.
- Resim 1. <http://www.criminology.fsu.edu/crimtheory/bandura.htm> 20.03.2005.
- Silverthorn 1999;
<http://chd.gse.gmu.edu/immersion/knowledgebase/theorists/constructivism/Piaget.htm>